

Ureja uredniški odbor — Glavni in odg. urednik Dušan Rebolj — tel. 20-71, lok. 25 — Tisk in klišejni CP »Gorenjski tisk«

Sava

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GUMIJEVIH IZDELKOV SAVA KRANJ

KRANJ, SOBOTA, 23. NOVEMBRA 1963

LETO V — 18. STEVILKA

Norme moramo uskladiti in odpraviti nesorazmerja v osebnih dohodkih

- Ze spet se oglašam... Kakor po tradiciji tudi tokrat nekaj besed o naših zadnjih proizvodnih uspehih, o posledicah neusklajenih norm in pretirano velikih osebnih dohodkov. Da pa ne izpademo kot bahači, tokrat tudi o naših problemih in slabostih!

TEHNIČNI IZDELKI

No, pa naj grem kar po vrsti! V eni zadnjih številčk časopisa smo pisali, da kolektiv naše ekonomske enote pričakuje v mesecu oktobru rekordno proizvodnjo. Da naša napovedovanja niso bila pretirana, govoriijo podatki o izvršitvi proizvodnih obveznosti. Naš

Kaj pa zimski počitek v počitniškem domu na Pokljuki?

Letovalna sezona je sicer že zdavnaj mimo. Le redki imate še dan, dva ali morda več dopusta. Če ga nameravate izrabiti za odih med bližajočimi se prazniki, vam priporočamo morebiti naš počitniški dom na Pokljuki.

Dom je odprt za vse letovavce — torej tudi za letovavce iz drugih kolektivov. Člani kolektiva in njihovi nepreskrbljeni svojci, ki gredo na Pokljuko na počitek, plačajo za vsak dan letovanja samo 200 dinarjev na osebo. S tem je plačana uporaba stavbe, prenočišče, kurjava in elektrika. Za nečlane kolektiva pa je dnevna cena 300 dinarjev.

Za letošnjo zimo je urejeno celo tako, da bo dom kurjen, če se zadosti velika skupina pravčasno prijavi pri referentu za družbeni standard. Drvarnica je sedaj dobro založena z drvmi in s premo-

(Dalje na naslednji strani)

Koliko časa bomo morali še čakati, da se „kralj Matjaž“ prebudi?

Ne godrnjaj, ko prebiraš te vrstice, dragi bravec! Res, naslov je nekoliko pravljčen, ima pa svoj pomen. Zamisli si namesto pravljčnega Matjaža, ki je zaspal s svojo mogočno vojsko, komisijo za izume in tehnične izboljšave in dobro si oglej spodnjo karikaturu, pa ti bo vprašanje vzbudilo zanimanje. Časopisa ne boš odložil, ampak raje prebral tale kratak sestavek do kraja.

Kakor veš, imamo v našem podjetju dobro razvito izumiteljsko

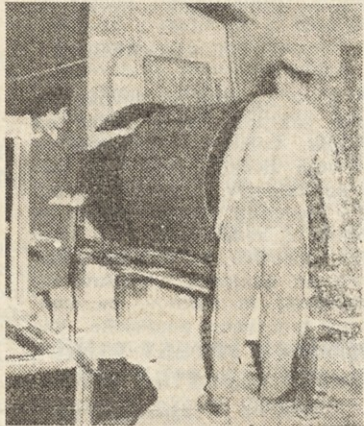
Takole čakajo nekateri predlagatelji na odgovore in rešitve svojih predlogov

osnovni proizvodni plan je bil 42 ton gumenih izdelkov, operativni pa kar 60 ton in še nekaj več! Naredili smo 61.207 kilogramov tehničnih izdelkov ter s tem izvršili operativni plan 100,68 odstotno, osnovnega pa 145,8 odstotno.

Morda bo kdo ugovarjal, zakaj tolikšna razlika med osnovnim in (Dalje na naslednji strani)

Pogled v cevarno, kjer navijajo cevi na vulkanizacijski boben

Zakaj šest obratnih nezgod v mesecu oktobru?

Kakor v septembru smo registrirali tudi meseca oktobra šest obratnih nezgod. Pet se jih je primerilo v podjetju, ena pa v gumarskem inštitutu. Kar tri so bile v pnevmatikarni II. Zaradi teh nezgod smo izgubili oktobra 59 delovnih dni ali povprečno nekaj manj kot deset delovnih dni na eno nezgodo. Dva ponesrečenca v času, ko poročamo, še vedno bolujeta. Pa si oglejmo posamezne primere še bližje!

● R. J. iz pnevmatikarne II je peskal ventile za avtozračnice. Zasukal se je, da bi odložil ventil, zadel ob prevrnjen sod in padel na zaboj z ventili. Prebil si je čelo in zato boloval štiri dni.

● K. A. iz valjarne je rezal odpadke na štirivaljčnem kalandru. Zaradi naglice pri delu se je urezal v desno roko. Boloval je 12 dni.

● K. I. iz pnevmatikarne II je poskušal skupaj z dežurnim ključavničarjem podpreti prešo, ker se je pokvarila. Pomagal si je z železno cevjo, ki pa je bila prekratka. Preša se je prehitro odprla in dve vroči cevi za dovod pare sta prizavale (Dalje na naslednji strani)

Konferenca ZK je sprejela vsebinsko bogate sklepe, ki naj prekvasijo kolektiv „Save“

- Minulo nedeljo je bila letna konferenca tovarniške organizacije Zveze komunistov. Posvečena je bila mestu in vlogi članov v uresničevanju nadaljnjega razvoja podjetja, ki ga predvideva sedemletni perspektivni razvoj.
- Konferenca je sprejela sklepe, ki so vsebinsko

- tako bogati, da bo omogočilo njihovo uresničevanje kvalitativno spremembo samih komunistov, njihovih odnosov med seboj ter prenovitev celotnega kolektiva v njegovem snovanju in delu do takšne mere, da uspehi ne bodo mogli izostati.

Letošnje tovarniške konference 17. novembra se je udeležilo okrog 120 članov Zveze komunistov. Med gosti so bili član centralnega komiteja ZKS Mirko Zlatnar, sekretar občinskega komiteja ZKS Ivo Krč, direktor »Iskra« in član občinskega komiteja ZKS Danilo inž. Dolgan, tehnični sekretar aktivna ZKS »Iskra« Dušan Molan, sekretar TK ZKH tovarne »RIS« IVO Cvok, sekretar TK ZKM tovarne »Tigar« Zvonimir Milosavljevič, predsednik delavskega sveta te tovarne Ratimir Kostić, predsednik delavskega sveta kombinata »Borovo« Petar Delibašić, finančni direktor »Borovo« Nikola Denisov in drugi.

(Dalje na naslednji strani)

V ponedeljek 25. novembra zasedanje skupščine kolektiva

Vsem članom kolektiva sporočamo, da bo v ponedeljek, 25. novembra 20. zasedanje skupščine kolektiva. V obravnavi bodo: poslovno poročilo za letošnje devetmesečje, predlog perspektivnega razvoja informativne službe, predlog za nagrajevanje zaposlenih v ekonomskih enotah pomožnih dejavnosti, predlog upravnega odbora, pismene vloge in prošnje.

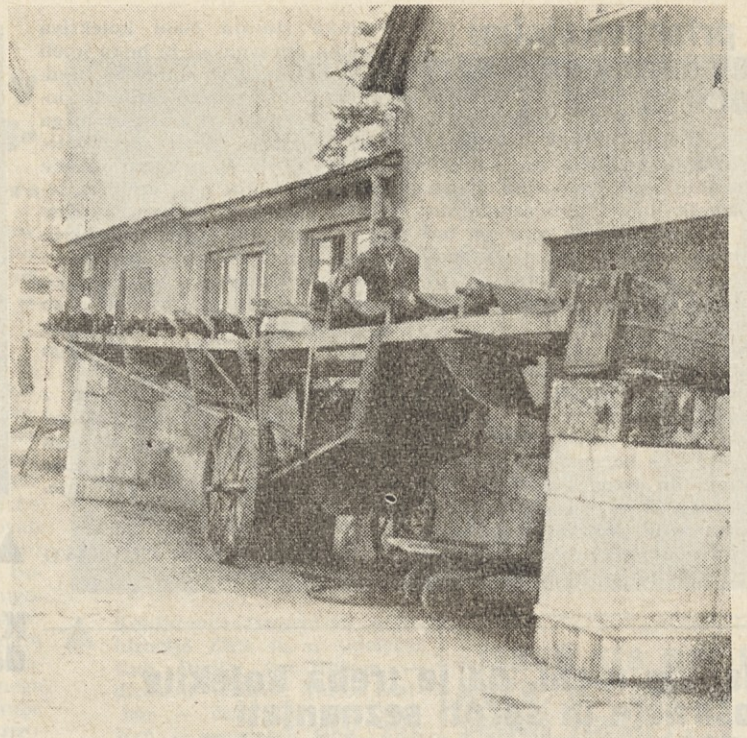
Kakor običajno bo tudi to zasedanje v kafilnici delavskega doma Kranj — vhod 6. Pričetek točno ob 15. uri!

Opozarjamo, da so zasedanja odprta, torej dostopna vsakomur. Zato je pač zaželena kar največja udeležba članov kolektiva, ki se še posebej zanimajo za delo skupščine!

o statutu

S pripravljalnimi deli bomo morali pohiteti

Znano je, da posamezne strokovne grupe, ki jih je imenovala osrednja komisija za statut, obdelujejo posamezna področja določb o poslovanju normativnega dela statuta. Tajništvo komisije za statut je v začetku prejšnjega meseca izdalo posebno navodilo strokovnim grupam kot pripomoček za njihovo delo, ki naj bi zagotovil enotnost obravnavanja posameznih področij, grupe pa naj bi to navodilo seveda prilagodile glede na speci-

▲ Kdor je že več let v našem podjetju, prav gotovo že pozna tole pošast pred tovarno, ki jo moramo ponoči spredaj in zadaj opremiti z rdečimi svetilkami. Naprava, ki jo vidite na sliki, je transporter, ki omogoča našim sodelavcem na železniški postaji Naklo hitro nakladanje premoga na tovarnjake

Plenum meni, da je treba kolektiv obširneje in sproti seznanjati z dogajanjem v samem kolektivu

- V četrtek, 14. novembra se je sestal plenum sindikalne podružnice. Na dnevnem redu je bila obravnava nove, dopolnjene funkcionalne sheme podjetja in delavskega upravljanja, priprav in ukrepov za prehod na 42-urni delovnik ter izdelava statuta podjetja. Plenum meni, da je treba kolektiv v bodoče obširneje in sproti seznanjati z dogajanjem v podjetju, zlasti pa še s pravi pravimi na razne organizacijske spremembe in ukrepe, ki jih napoveduje na primer nova funkcionalna shema podjetja itd.

Člani plenuma so se živo zanimali za novosti, ki jih predvideva reorganizacija nekdanjih tehničnih služb, saj vsi poznaajo težave in pomanjkljivosti, ki jih imamo v proizvodnji prav zaradi pomanjkljive priprave dela. Soglasni so bili s tem, da predstavlja

predvidena organizacija enega najvidnejših korakov v boljšo organiziranost tovarne. Opozorili pa so, naj se vzporedno z uvajanjem novih služb, kot so služba za organizacijo proizvodnje, razvojna služba, služba priprave vzdrževanja in investicij in služba kakovosti, izpopolni tudi sistem nagrajevanja. Sodelavci v njih naj bodo stimulirani za kvaliteto svojega dela, saj njihovi uspehi kot plod raziskovalnih in operativnih prizadevanj močno vplivajo na povečanje produktivnosti dela in na povečanje dohodka podjetja. Podobno bo treba po mnenju članov plenuma izpopolniti sistem nagrajevanja tudi v drugih služ-

(Dalje na naslednji strani)

V obdelavi so določila o organizaciji dela in upravljanja v podjetju

V pripravljajanju osnutka statuta podjetja je spet zaključena nova faza dela. Stevilni razgovori in proučevanja gradiva o organizaciji dela in upravljanju v podjetju so bila zaključena na seji upravnega odbora, dne 12. novembra. Tokrat je sprejel upravni odbor pripravljeno gradivo kot osnovo za izdelavo podrobnejših določil o organizaciji poslovanja in delavskega upravljanja za osnutek statuta kakor tudi za takojšnjo uveljavitev nekaterih organizacijskih rešitev, ki bodo odločilni in prihodnjem letu in za dokončni

prehod na 42-urni skrajšani delovni čas.

Upravni odbor se je toliko lažje odločil za predložene organizacijske rešitve, ker predstavljajo skupni dogovor po večmesečnih razpravah v komisiji za izdelavo statuta, v tovarniških komitejih ZKS in ZMS ter plenumu sindikalne podružnice, po delovnih enotah in v krogu najodgovornejših strokovnih delavcev ter vodij ekonomskih enot podjetja.

Kaj predstavlja skupni dogovor po teh večmesečnih razpravah? (Dalje na naslednji strani)

fične zadeve svojega področja. Pri tem naj bi vsa področja obdelali na tak način, da bi z dopolnitvijo in razširitvijo tez projekta točno opredelili predmet in njegovo vlogo, ga nato vsebinsko obdelali, predvideli materialno pripravo posameznega predmeta in sprejemale osnutke ter predlogov o organizaciji upravljanja.

Prvotni rok, do katerega naj bi grupe končale s svojim delom, je bil 5. oktober in je bil nato podaljšan na zadnje dni oktobra. Zaradi priprav za prehod na 42-urni tednik in dela pri novi organizaciji podjetja pa so se dela pri statutu nekoliko zavlekla. Kljub temu so omenjene strokovne grupe v glavnem svoje delo že opravile in bodo v prihodnjih dneh na skupnem sestanku primerjali rezultate svojega dela in

jih skušali oblikovati v skladno celoto. Pri tem delu bo seveda sodelovala in ga usmerjala osrednja komisija za statut pri skupščini kolektiva tako, da bo poslovni del pomenil skladno celoto določb o delu podjetja in temelj za nadaljnje delo pri statutu. Tudi delo pri obdelovanju določb o medsebojnih delovnih razmerij je v polnem teku.

Ker se je pokazalo, da je za učinkovit statut nujno potrebno predhodno izvesti organizacijo podjetja, je bilo težišče dela pri statutu v zadnjem času organizacija in dovolj ustrezno prilagajala, zaradi česar so nastale pogosto težave pri (Dalje na naslednji strani)

S pripravljalnimi deli bomo morali pohiteti

(Nadaljevanje s 1. strani)
poslovanju podjetja, kot tudi pri delovanju samoupravnega sistema in izvajanju sklepov samoupravnih organov. Zaradi tega sta tudi upravni odbor in komisija sklenili, da posvetita organizaciji podjetja v tej fazi izdelavi statuta posebno pozornost.

Kljub navedenim razlogom pa menimo, da se je delo grup za obdelavo posameznih področij poslovnega dela le preveč zavleklo in da je treba izdelavo statuta pospešiti, če hočemo, da ga bomo opravili do roka. Predvideti moramo tudi dovolj časa za še boljše informiranje proizvajalcev in za razpravo o posameznih delih statuta. Verjetno je, da bodo predlog

osnutka statuta člani kolektiva kritično obravnavali in bodo imeli nanj številne pripombe in predloge za boljše rešitve različnih področij. Material je obsežen in ga zato ne bomo mogli »predihati« v nekaj dneh. V primeru pa, da bi skušali statut sprejeti brez temeljite razprave, se nam bo zgodilo, da bo obležal v predalu in ne bo urejal življenja in dela v podjetju, temveč bo imel enako vlogo kot dosedanja pravila, ki so bila že zdavnaj neustrezna in zato ni bilo nikjer čutili njihovega vpliva.

Zadnji čas je torej, da se z še večjo skrbjo posvetimo izdelavi našega osnovnega samoupravnega akta, da ga ne bomo potem stalno spreminjali ali pa izgravalni njegove določbe.

IZ KOMISIJE ZA PRIPRAVO STATUTA

Plenum meni, da je treba kolektiv obširneje in sproti seznanjati z dogajanjem v samem kolektivu

(Nadaljevanje s 1. strani)

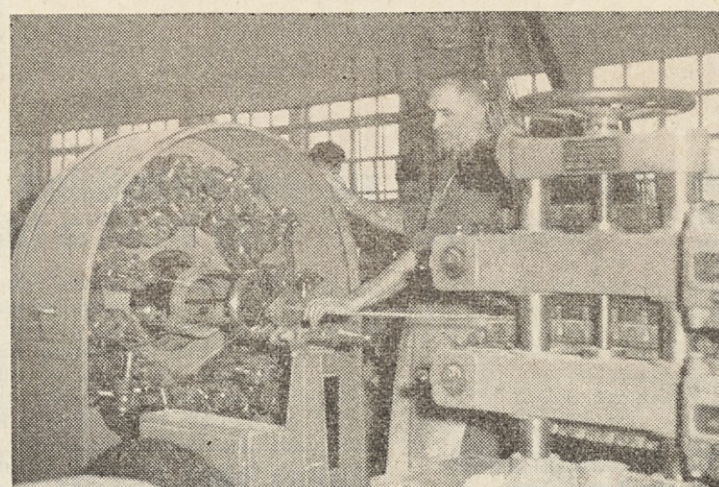
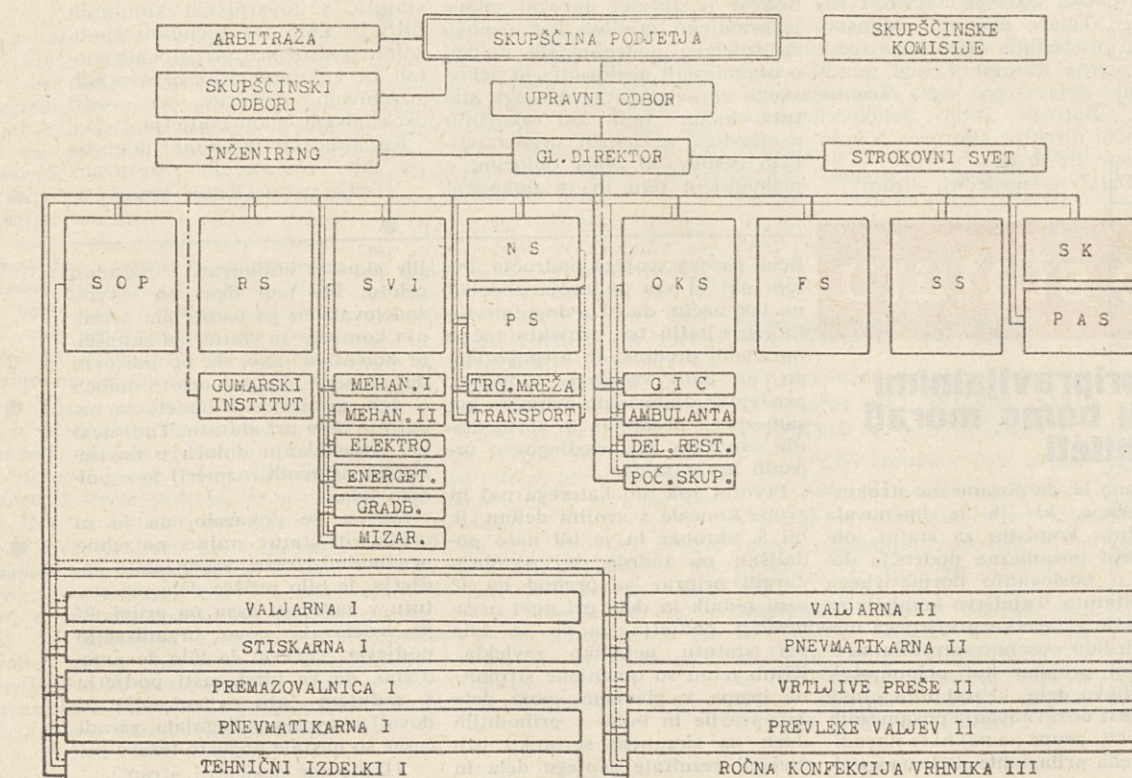
bah, posebej je v službah vzdrževanja, oziroma pomožnih dejavnosti. Od prizadevanja in kvalitete dela teh v veliki meri zavisi, ali bomo zastoje v proizvodnji nižali na najmanjšo možno mero.

Člani plenuma menijo tudi, da je treba kolektiv sproti seznanjati z vsemi pripravljajočimi se in razvijajočimi novostmi. Naj ve sleherni proizvajavec, zakaj podjetje organizacijsko izpopolnjuje, kakšne težave moramo pri tem premagovati in kdo jih pozvrča.

Precej je bilo govora tudi o pripravah za prehod na 42-urni delovnik. Po prvem zaletu in navdušenju je zaradi slabe organiziranosti podjetja vsa pobuda zastala. Ker kolektiv upravičeno pričakuje, da z novim letom zares preidemo na 42-urni delovni čas, je treba pospešiti z organizacijskimi pripravami. V iskanju novih poti in oblik za povečanje produktivnosti je treba pritegniti slehernega člana kolektiva. Pa ne samo to! Vsakdo izmed nas lahko na svojem delovnem mestu marsikaj izboljša, popravi ali dopolni. S tem lahko neposredno vpliva na povečanje produktivnosti lastnega dela, na prihranek in na izboljšanje kvalitete dela. Od nas samih zavisi, ali bomo izpolnili osnovne pogoje za uvedbo skrajšanega delovnega časa — nespremenjen obseg proizvodnje, nespremenjeni ali celo povečani osebni dohodki in večja produktivnost dela.

ALOJŽ ZALAR

Funkcionalna shema podjetja in delavskega upravljanja

Ko bomo namestili nove stroje v hali za tehnično blago na Gasteju, bo tudi z opletanjem rivalit cevi manj tesno

Vsacomur po vložnem delu - to je načelo sodelavcev z Vrhniko

● Tudi v obratu III na Vrhniko si prizadevajo proizvajati čim več in kar najbolj ekonomično. To je pokazala tudi zadnja seja delavskega sveta te enote, ki je bila 11. novembra. Člani sveta so razpravljali o akordnem ceniku. Njihovo načelo je, naj bi na vsakem stroju vsakogar po vložnem delu.

Ker smo izdelavne čase prinesli kar iz obrata I, se je pokazalo, da v mnogih primerih ne odgovarjajo pogojem in razmeram, ki vladajo na Vrhniko. Zaradi tega se je sistem razdeljevanja osebnih dohodkov popačil. Ugotovili so, da ne pride do izraza analitika ocenitve delovnih mest, ker jim je vse pokvarilo preveliko prekoračevanje norm. Zato so se odločili, naj biro za norme pripravi nove izdelavne čase tako, da bodo imeli vsi enako možnost prekoračevanja norm. Kolektiv ekonomske enote Vrhniko meni, da bo potem marsikaj boljše. Ljudje ne bodo težili za premeščanjem na delovna mesta, kjer je bilo sedaj mogoče vsokog prekoračevati norme in tudi izkušnje v kolektivu se bo izboljšalo. Precej odločno je kolektiv sprejela tudi odločitev o izmenskih delovnih dneh in kontrolorjih, saj menijo, da se ti premalo zanimajo za proizvodne probleme in ne sodelujejo zadosti pri osvajanju delovnih operacij.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi mojega dragega moža

JOZETA GLOBOČNIKA

dolgoletnega sodelavca tovarne »Sava« se iskreno zahvaljujem vsem, ki so se ob slovesu od njegovih posmrtnih ostankov spomnili nanj. Posebno zahvalo sem dolžna sindikalni podružnici »Sava« in njenemu predsedniku Jožetu Stularju, gasivcem, Ivanu Petriču za organizacijo, spremstvo in nagrobni govor ter Mirku Brezarju za tople besede. Vsem tudi najlepša hvala za poklonjeno cvetje in denarno pomoč! V imenu sorodstva žalujoca žena Angela Globočnik

Danes gledam na razne proizvodne probleme povsem z drugimi očmi...

»Danes gledam na posamezne proizvodne probleme, ki jih moram reševati v naši ekonomski enoti, s povsem drugimi očmi kot nekdanje« je dejal novopečeni gumarski tehnik Vojislav Mitrovič, izmenski delovodja v ekonomski enoti tehnični izdelki. Potem je nadaljeval: »Z znanjem, ki mi ga je dala tehniška gumarska šola, pa se ne bom zadovoljil. Ze komaj čakam, da se prično predavanja v prvem semestru na gumarskem oddelku mariborske tehniške visoke šole. Rad bi se usposobil za organizacijska dela v proizvodnji, si izpopolnil in utrdil znanje fizike, kemije, matematike in seveda gumarske tehnologije ter stroještvoja. Vem sicer, da študij ne bo lahek. Nasprotno, precej težji od študija na tehniški šoli bo. Toda, če je človek vztrajen, če sproti študira, tudi še tako zahtevne prepreke prebrela«

DUSAN REBOLJ

P. S. — Ko smo to številko časopisa zaključili, smo prejeli od Mihaela Čuhaleva prispevek z naslovom »Kako dolgo bom moral se čakati?«. Objavili ga bomo v naslednji številki, hkrati pa vabimo k sodelovanju vse tiste člane kolektiva, ki bi radi sodelovali pri uvajanju izboljšav, racionalizacij in izumov, pa imajo pri tem kake pomisleke. Vse prispevke, ki morajo biti podpisani, pošljite na naš naslov!

UREDNIŠTVO

V obdelavi so določila o organizaciji dela in upravljanju v podjetju

(Nadaljevanje s 1. strani)
Sistem delavskega samoupravljanja v našem podjetju mora biti takšen enoten organizem, v katerem člani delovnega kolektiva sprejemajo in izvršujejo samoupravne odločitve po načelu enotnosti pravic in dolžnosti, ki jim gredo. Po tem načelu so torej istočasne pravice in dolžnosti do izpolnjevanja delovnih obveznosti neločljiva celota, ki v vsej svoji pomembnosti in veličini opredeljuje položaj vsakega strokovnega in proizvodnega delavca — upravljalca, ki pravično prispeva k nadaljnjemu oblikovanju družbeno-ekonomskih odnosov v podjetju. Priznavanje načela enotnosti istočasnih pravic in dolžnosti pa pomeni priz. in sprej. organizacij. principa dela po delovnih enotah, ki dosledno upošteva notranjo delovno obveznost in odgovornost, ki parcialno izvirajo iz skupnega gospodarskega plana podjetja (za leto dni ali za daljše perspektivno obdobje), izpopolnjevanju sistem kompleksnega planiranja, formirati kolektivne enote z ustrezno strukturo kadra, spremljati rezultate dela in jih obračunsko jemati ter na tej osnovi izvajati delitev po delu in nadalje oblikovati družbeno-ekonomske odnose med posameznimi delavci ter enotami. Na ta način bo mogoče še bolj kot doslej razvijati samoupravljanje delovnih enot, ker bo temeljelo na materialni osnovi rezultatov lastnega dela in imelo jasno odrejen okvir pristojnosti z istočasnimi pravicami in dolžnostmi.

Upravni odbor bo odločal o poslovanju na najširšem področju, ki zajema operativno in tehnološko pripravo proizvodnje, tekoče vzdrževanje, novogradnje, finančna sredstva za proizvodnjo in ukrepe v zvezi s problemi kvalitete, produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti proizvodnje. Glavni direktor podjetja vodi poslovanje in s posebnimi zadolžitvami porazdeljuje delovne obveznosti v skladu s samoupravnimi odločitvami vsem tistim delovnim enotam in posameznim delavcem. (Dalje na zadnji strani)

Utrujeni od dolgo poti smo se po izdatni večerji — za uvod v ribjo kuhinjo smo povečerjali vsak obilno porcijo pečenih kanjcev — spravili k počitku. Skrb zaradi nakupa potrebne hrane pa mi ni dala spati. Danilo se je že, ko sem zadržal, a se spet kmalu prebudil. Iz spanja me je vrgel ropot z ribami natožnjene ladje, ki je peljala sveže nalovljene ribe v tovarno konzerv... Vsta sem, se oblekel in pohitel na pomol. Onstran malega zaliva, mestkov, sladkarija, ruma itd., in celo smo se založili še z jajci, češnja, česnom in kdo ve s čim vse, litrov olja, prepelčena, mesnih konzerv, špagetov, jušnih nado-mestkov, sladkarija, ruma itd., in celo smo se založili še z jajci, češnja, česnom in kdo ve s čim vse,

Zakaj šest obratnih nezdov po vložnem delu - to je načelo sodelavcev z Vrhniko

(Nadaljevanje s 1. strani)
detemu stisnil roko in ga hudo opekli. Zaradi poškodbe se vedno boluje.

● G. F. iz pnevmatikarne II je utrpel opekline z vročo vodo. Med vulkanizacijo avtoplačsev se je zamašil ventil v ogrevni duši. Vrela voda zato ni mogla odtekat. Zato je pri odpiranju kalupa ogreva duša eksplodirala, vroča para pa je butnila prizadetemu v prsi in ga občila po nogi. Boloval je štiri dni.

● R. S. (iz gumarskega izobraževalnega centra) se je nalanjal na stroj in zaradi ne previdnosti vtaknil roko med valj, čez katerega teče blago. Roko mu je zviljo. Zaradi nezdove se vedno boluje.

● J. G. iz valjarne I je prijel pomočno banjo za lovljenje zmesi za rob in jo potisnil na prvotno mesto pod dvovaljnik. Pri tem je zadel s prstom leve roke ob tirnico in se uščipnil. Boloval je štiri dni. Rudi Nadižavec

Zaključki letne konference mladine in njen akcijski program - vodilo za slehernega mladince

● Danes objavljamo drugi del zaključkov zadnje letne konference mladine našega podjetja in odgovarjajoči del akcijskega programa.

2. SKLEP: Prehod na skrajšani delovni čas je ena izmed bistvenih nalog celotnega kolektiva. Ko govorimo o izboljšanju družbenega in življenjskega standarda članov kolektiva, ne moremo mimo dejstva, da moramo najprej zagotoviti pogoje dela. Zato moramo najprej preučiti in analizirati trenutno stanje in ugotoviti vse pomanjkljivosti ter te pravčasno odpraviti. Vloga organizacije ZMS mora biti pri tem dvojnaka. Analitično moramo poiskati vse pomanjkljivosti ter jih sproti odpraviti. S svojim delom pa moramo biti tudi za zgled ostalim ter s tem zagotoviti osnovo, s katero bomo posegli boljše rezultate, obenem pa vplivali in aktivirali ostale člane kolektiva. To pomeni, da moramo začeti akcijo o povečanju produktivnosti še bolj izpopolniti, organizacijsko okrepiti in vanjo vključiti slehernega proizvajalca.

AKCIJSKI PROGRAM:

● Prehod na 42-urni delovni tednik zahteva polno izkoriščanje razpoložljivega delovnega časa, strojev in reprodukcijskega materiala. Zato je treba ugotoviti vsa odstopanja.

● Začeto akcijo za povečanje produktivnosti je treba razširiti na vse ekonomske enote osnovne proizvodnje in pomožnih dejavnosti. Akcija se ne sme odražati samo pri fizičnem delu, temveč tudi v iskanju novih delovnih metod, boljnih tehnoloških postopkov in organizacijskem izpopolnjevanju proizvodnje.

● Organizira naj se tekmovanje za dvig produktivnosti ne samo znotraj članstva mladinske organizacije, temveč tudi med posameznimi mladinskimi aktiviti. Zato naj se pripravijo interni pravilniki tekmovanja in da v razpravo ter o njem pravočasno obvesti ves kolektiv.

3. SKLEP: Na področju strokovnega izobraževanja bo treba skrbeti v sedanjih pogojih družbenega

razvoja zlasti za organizirano izobraževalno akcijo. Veliko skrb je treba posvetiti tistim mladincem, ki so v hitrem procesu iz upravičenih razlogov ideološko in strokovno zaostali. Veliko pozornost bo treba posvetiti tudi izobraževanju mladink, ki naj bi dosegle višjo izobrazbeno stopnjo ter se tako lahko aktivno vključevale v reševanje aktualnih nalog podjetja. Se posebno skrb pa je treba posvetiti izobraževanju najmlajših mladincev in tistih, ki vstopajo v mladinsko organizacijo. Ugotovite kažejo, da dosedanje oblike izobraževanja niso vedno dosegle pravega namena. Zato je treba iskati uspešnejše ter prikazovati mlademu človeku življenje tako, kakršno v resnici je.

AKCIJSKI PROGRAM

● Analizirati je treba program in vsebino aktivna poklicne gumarske šole in pripraviti gradivo za razpravo.

● Organizirati je treba občasna predavanja in seminarje v mladinskem domu v Stražišču.

Konferenca ZK je sprejela vsebinsko bogate sklepe, ki naj prekasijo kolektiv »Save«

(Nadaljevanje s 1. strani)

Po referatu o vlogah in nalogah Zveze komunistov v sedemletnem perspektivnem razvoju podjetja — glavne misli objavljamo na 3. in 4. strani! — se je razvila dokaj burna in plodna razprava. V njej so spregovorili o aktualnih problemih v podjetju, o vlogi in mestu Zveze komunistov ter o nalogah, ki jih bo moral kolektiv našega podjetja v bodoče reševati: Stane Zerko, Ivan Golob, Silvo Vidic, Ivan Pintar, Anton Stern, Miodrag Milivojevič, Borut Snuderl, Janez inž. Beravs, Pavle

Norme moramo uskladiti in odpraviti nesorazmerja v osebnih dohodkih

(Nadaljevanje s 1. strani)

operativnim planom. Vprašanje je uместno. Kakor veste, smo operativni plan za oktober naknadno povečali za 14,5 odstotka zaradi priprav na 42-urni delovnik. Kakor vidite, smo pri nas poskus dobro prestali. S tem pa se seveda še ne smemo zadovoljiti in upam, da tudi nismo še rekli poslednje besede. Ob še večji samoodgovornosti in večjem prizadevanju vseh članov kolektiva naše enote proizvodne uspehe lahko še izboljšamo.

Sedaj pa še druga plat medalje! Zadnje dni je bilo precej burnih

debat na račun naših osebnih dohodkov. Govori se skoroda o astronomskih izplačilih. Res, v naši enoti je bilo res precej razburjenja ter negotovanja, ker so razlike v osebnih dohodkih res prevelike. Da bi problem raziskali, smo se zbrali na seji delavskega sveta naše ekonomske enote 13. novembra. Sprejeli smo ustrezne sklepe. Na seji nam je šef biroja za norme Alojž Zalar izčrpo razložil, da imamo izključno pravico popraviti norme. Ker se je že primerilo nekajkrat, da so sodelavci na nekaterih delovnih mestih normo prekoračili za 200 odstotkov, je delavski svet imenoval komisijo in jo zadolžil, da v najkrajšem času uskladi vsa nesoglasja v normativih.

Za primer naj navedem, da izpolnjujejo sodelavci, ki delajo pri tehničnih ceveh in ki režejo tesnila, norme 250 in celo 300 odstotno! Drži sicer, da pride na teh delovnih mestih popolnoma do izraza delavčeva osebna iznajdljivost in lastna »tehniška« dela. Niso tudi redki primeri, da se spremeni tehnološki postopek, ki delo olajša. Toda očitno je, da enaki normativi ne morejo veljati za vse prilike. Ko se pokaže potreba, jih je treba spremeniti! Biro za norme mora to vedeti in tekoče nesorazmerja odpravljati. — Prav nasprotna pa je stvar recimo pri opletanju cevi. Na tem in podobnih delovnih mestih o kakršni koli samoiniciativi ali osebnih »tehniških« dela ni mogoče govoriti, ker je izključena vsaka možnost prekoračene norme že s tem, da delavec, ki stroj upravlja, ne more narediti več, kot stroj zmore!

Neusklajenost norm je torej lahko škodljiva, saj zaradi tega prejemajo nekateri sodelavci upravičeno previsoke osebne dohodke, drugi, ki takih možnosti prekoračevanja norme nimajo, pa se upravičeno razburjajo in negodujejo!

● Organizirati je treba seminar za vodstva aktivov v ekonomskih enotah.

● Pripraviti je treba material in program za posvetovanje o nadaljnjem delu v skupni povezavi med posameznimi družbeno-političnimi organizacijami v podjetju in znotraj ekonomskih enot.

TOVARNISKI KOMITE ZMS

VULE CICMIL

Ganter, Slavko Pirc, Rudi Nadižavec, Matevž Stanjko, Petar Delebišič, Zvonimir Milosavljevič, Ivo Cvok, Ivo Krč in Mirko Zlatnar.

Konferenca je izvolila tudi novi tovarniški komite. Sestavljajo ga: Franc Belehr, Edo Bertonec, Rajko Debeljak, Pavel Ganter, Jože Kocijan, Jože Markovič, Ivan Pintar, Ignac Polajnar in Anton Stern. Se referat je nakazal pomembnost in najnost najširše aktivizacije kolektiva v uresničevanju naših postavljenih pred nam predlagani perspektivni sedemletni razvoj podjetja. Sedaj ni več časa za razpravljanje, ali imajo prav »mladi« ali »stari« v podjetju. V sedmih letih bomo potroili obseg proizvodnje po količini in vrednosti ob komaj polovičnem prarastu zaposlenih. To se pravi, da bo moral dati vsakdo še enkrat več od sebe. Res, največji delež v tem bodo nosili novi stroji, toda brez naših naporov, skupne težnje in prizadevanja za uvažanje najsodobnejših organizacijskih in tehnoloških postopkov uspeha ne bo. A če uspeha ne bo, potem moramo pričakovati najhujše — svoj skupni in osebni propad.

Detailed notes from the conference are available in the pages of today's issue!

Dusan Rebolj

Kaj pa zimski počitek v počitniškem domu na Pokljuki?

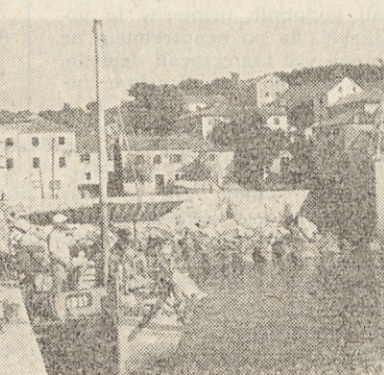
(Nadaljevanje s 1. strani)

gom. Kuhinja je dobro opremljena z vso potrebno kuhinjsko posodo, z jedilnim priborom. Kuhati je mogoče z električnim tokom ali z drvmi.

Za podrobnejše informacije se obračajte na referenta za družbeni standard, telefon 25 v obratu II.

PETER ŽIGANTE

Predno smo dvignili sidro, smo se morali oskrbeti še s hrano — za štiri osebe smo nakupili toliko, da smo nekaj po končanem krizarjenju odstopili barbi — skupni strošek je bil 14 tisočakov!

Vse subjektivne sile, posebej pa še komunisti v podjetju se morajo zavedati, da zahteva tako ekspanzijo splošen razvoj proizvalnih sil doma in...

- Kakor je navada v našem podjetju, so prejeli vsi člani tovarniške organizacije Zveze komunistov ter povabljeni gostje referat dan ali dva pred samo konferenco. Tako so lahko že doma temeljito preštudirali obravnavani perspektivni razvoj podjetja in vlogo organizacije Zveze komunistov pri njegovem uresničevanju. Ker je referat dokaj obsežen, saj obsega več kot dvajset strani, smo se odločili povzeti iz njega samo najvažnejše misli.

Zakaj se je tovarniška organizacija Zveze komunistov odločila obravnavati na letošnji konferenci perspektivni sememletni razvoj podjetja? Odločitev za to narekuje dejstvo, da je s predlogom sedemletnega perspektivnega plana razvijanja in širjenja podjetja začrtana naša poslovna politika in da je s tem dan tudi okvir, ki zajema vso družbeno-politično problematiko podjetja. Hkrati pa je treba poudariti, da kolektiv zaenkrat o perspektivnem razvoju podrobneje še ni razpravljal — izjema je samo skupščina kolektiva, ki je obravnavala okvirni načrt samega razvoja ter sprejela vrsto odgovarjajočih sklepov.

Referat je prebral vršivec dolžnosti sekretarja Stefan Horvat

Kaj narekuje hitro in široko zasnovano širjenje podjetja?

Vključevanje Jugoslavije v mednarodno delitev dela in vse večja potrošnja gumenih izdelkov doma in v svetu terjajo tudi od jugoslovanske industrije svoje. Da odpade precejšen del obveznosti tudi na naš kolektiv, ni potreba posebej poudarjati. Zato smo si tudi zadali nalogo razvijati naše proizvodne zmogljivosti tako, da bomo leta 1970 izdelovali letno nad 27.000 ton gumenih izdelkov s skupno vrednostjo več kot 31 milijard dinarjev. Razumljivo je, da bomo morali vložiti v tako široko zasnovano rekonstrukcijo precej sredstev. Računamo na več kot 11 milijard dinarjev investicij in sicer 8 milijard za osnovna sredstva ter dobre 3 milijarde za obratna sredstva. Del potrebnega denarja bomo dobili s krediti iz tujine, del pa bomo morali vložiti sami.

Značilnosti našega dosedanjega družbeno-ekonomskega razvoja

Naše podjetje sodi med najstarejše v državi. To velja tako za tovarniške prostore, za stroje in orodja, kakor tudi za starost samih delavcev in organizacijskih ter proizvodnih metod. Obrtniška miselnost je v kolektivu še precej močna, četudi skušamo uvajati v obratu II na Gaštelju sodobno, velikoserijsko proizvodnjo.

Kolikšni premiki so se dogodili v povojnih letih, najbolj zgovorno kažejo naslednji podatki. Leta 1954 je znašal fizični obseg proizvodnje celega podjetja 2.431 ton gumenih izdelkov pri 633 zaposlenih, leta 1962 pa je dosegel že količino 8.093 ton izdelkov pri 1.105 zaposlenih. Povečal se je torej v osmih letih za 233 odstotkov ob istočasnem povečanju števila zaposlenih le za 74,5 odstotka. Ista trditev velja za porast celotnega dohodka, ki je znašal leta 1954 2.744.944.000 dinarjev, leta 1962 pa že 9.865.086.000 dinarjev ter se tako povečal za 259 odstotkov.

Kljub takšnemu porastu obsega proizvodnje pa danes o resnični industrijski proizvodnji v našem podjetju z redkimi izjemami še ne moremo govoriti. Delno zaradi zastarelosti strojne opreme, delno zaradi obrtniške miselnosti, največ pa zaradi nezadostne organizacijske razvitosti tovarne. V marsičem nas je razvoj proizvalnih sredstev in organizacijskih

prijemov prehitel. Naši strokovni kadri se namreč niso zadosti hitro prilagajali zahtevam, ki jih je narekovalo domače in svetovno tržišče — niso v celoti doumeli, da je naša bodočnost samo v sodobni, velikoserijski in specializirani proizvodnji, v osvajanju novih proizvodnih postopkov ter sodobnih organizacijskih metod.

Lahko trdimo, da bi bil razvoj podjetja večji in uspešnejši, če bi se hitreje in uspešneje razvijalo naše delavsko samoupravljanje. Sprva smo imeli le predstavniške organe, l. 1959 pa smo uvedli ekonomske enote, ki pa so bile še brez prave vsebine samoupravljanja. Šele po letu 1960 je pričelo dobivati formiranje ekonomskih enot svojo pravo vrednost, žal pa zaradi odsotnosti materialne osnove ni dalo pričakovanih rezultatov. Zato je razumljivo, da resnično neposredno upravljanje v ekonomskih enotah še ni zaživelo, zlasti še zaradi česte zmedenosti, nejasne orientiranosti subjektivnih sil v podjetju, ki niso pravilno razumele vsebine in vloge delavskega samoupravljanja. Zato moramo poudariti, da je prišlo do uspešnejših premikov v samoupravljanju šele v poslednjih dveh letih s prenosom večjega dela pristojnosti na organe upravljanja v ekonomskih enotah in na bolj neposredno vključevanje proizvajalcev v resnično upravljanje.

Hiter razvoj podjetja nam narekuje razvoj proiz. sil v svetu

Strokovnjaki napovedujejo zelo hiter razvoj cestnega prometa pri nas, zlasti zaradi naglo naraščajoče domače avtomobilske industrije. Od lanskega leta, ko smo imeli v Jugoslaviji okrog 88 tisoč potniških in osebnih avtomobilov, se bo do konca letošnjega leta to število povzpelo na 201 tisoč. Občutno počasnejši je porast pri kamionih in drugih vozilih te vrste, saj napovedujejo, da se bo od lanskih 43.500 teh vozil število letos povzpelo na 45.200. To je za nas precej pomembno, saj je predvideno v specializaciji našega podjetja, »Borova« in »Tigra«, da bomo v »Savi« povečali v prihodnjih letih obseg proizvodnje avtopnevmatike s srednjimi dimenzijami. Zato je umestno vprašanje, ali bomo našli v celokupni jugoslovanski proizvodnji avtopnevmatike, ki bo znašala leta 1970 okrog 58.000 ton, mi za svoje avtopnev-

matike zadosti povpraševanja in možnosti za prodajo. Zlasti še, ker bo naš asortiment avtopnevmatike po specializacijskem dogovoru vseboval le pet dimenzij. To sicer res pomeni korak naprej v resnično industrijsko, velikoserijsko proizvodnjo, saj bomo izdelovali eno dimenzijo v seriji najmanj 25.000 kosov, toda dejstvo, da bomo pri tem udeleženi v vsejugoslovanski proizvodnji avtopnevmatike s 35 odstotki, nam narekuje že sedaj temeljito analiziranje domačega in svetovnega trga ter tudi določene spremembe v samem specializacijskem programu.

Občutna potreba po specializaciji in delitvi dela med jugoslovanskimi gumarskimi podjetji se kaže v izdelavi tehničnih izdelkov. V našem podjetju izdelujemo še sedaj nad 3 tisoč najrazličnejših — zahtevnih, nezahtevnih, donosnih in nedonosnih izdelkov. To največ iz želje, da bi zadovoljili slehernega kupca. Pri tem pa največkrat pozabljamo, da je taka razdrobljena, povsem obrtniška proizvodnja sila draga in nedonosna. Slej ko prej bomo morali del svojega širokega proizvodnega programa tehničnih izdelkov opustiti in pridobiti za poslovno sodelovanje kako manjše gumarsko industrijsko podjetje, ki ima pogoje za tako vrsto proizvodnje. Jasno rešitev iz tega problema je o tem nakazal že pred meseci tovariš Tito v govoru med obiskom Skopja.

Take specializacije pa seveda ne bomo mogli doseči zgolj s sporazumevanjem in administrativnimi sporazumi. Potrebna je zdrava ekonomska in poslovna politika, upoštevanje osnovnih gospodarskih in tržnih zakonitosti ter dokončna orientacija k sodobni industrijski proizvodni miselnosti. In prav v poslednjem, ko gre za bistveno velik premik v miselnosti večjega dela naših proizvajalcev, bo morala odigrati svojo vlogo gornizacija Zveze Komunistov podjetja.

Kako bo potekala nadaljnja rekonstrukcija tovarne?

Rekonstrukcija našega podjetja poteka in bo potekala v treh fazah. Prva je praktično skorda že končana, saj smo v obratu II na Gaštelju dokončno razvili proizvodnjo avtopnevmatike ter mopedpnevmatike. Druga faza je v teku. Velika hala za tehnično blago na Gaštelju je pod streho in

▲ Konference tovarniške organizacije ZKS so se udeležili tudi Danilo inž. Dolgan — direktor »Iskre«, Mirko Zlatnar — član CK ZKS, Ivo Krč — sekretar Obk ZKS, Kranj in Janez inž. Beravs — direktor »Sava«

če ne bo posebnih zastojev, bodo prvi stroji stekli že čez leto dni. Tretja faza pa je nadaljnja razširitev tovarne na Gaštelju. Povečevali bomo obseg proizvodnje avtopnevmatike in to od leta 1966 do leta 1970. Siroko zasnovana rekonstrukcija bo terjala velike naložbe — 7 milijard 896 milijonov dinarjev za osnovna in 3 milijarde 329 milijonov za obratna sredstva. To je denar, na katerega trošenje bomo morali paziti ter težiti, da bo kar se da smotno. Izdelati bo treba normative za njihovo hamensko uporabo ter posebno ojačiti službo za vzdrževanje in novogradnje. Ob vsem povedanem bi močno pogrešili, če bi prezrli tudi vprašanje kadrov. Sedaj je zaposlenih v našem podjetju 1.229 sodelavcev, do leta 1970 pa se bo to število povečalo na 1.737. Glede na potrojitev obsega in vrednosti proizvodnje porast ni velik. Kljub temu pa bo prav zaposlovanje novih kadrov terjalo velike napore. V kranjskem industrijskem bazenu novih delavcev ne bomo mogli dobiti, ker je naravni priliv premajhen, da bi zadostil potrebam po novozaposlenih v podjetjih, kakršna so »Iskra«, »Tekstilindus«, »Sava«, »Planika« itd. Nove kadre bomo morali iskati v oddaljenejših predelih Slovenije, zato pa zanje tudi zagotavljati stanovanja ali pa jim omogočati vsakodneven prevoz na delo in z dela. Zato ne glejmo rekonstrukcije preveč enostransko in ne nalagajmo denarja samo v stroje ter sredstva za delo. Brez dobro usposobljenih ljudi, dobrih delavcev bo ves trud zaman.

Nalagati pa ne bo treba samo v gradnjo stanovanj, temveč tudi v nadaljnje izboljševanje našega družbenega standarda, v izobraževanje kadrov, v njihov hitrejši kulturni dvig, v smotno izrabljanje prostega časa, v umno

„Iskali ste pot in kaže, da ste jo sedaj našli...“

Tako je začel v razpravi član centralnega komiteja ZKS tovariš Mirko Zlatnar, ko je ocenjeval dosedanje delo tovarniške organizacije Zveze komunistov v našem podjetju. Potem pa je nadaljeval:

»... Lotili ste se obravnavanja pogojev za uresničitev razvoja, ki ga napoveduje sedemletni perspektivni plan. To je prav in upam, da uspehi ne bodo izostali. Osnova so vam proizvodni problemi in načini, kako naj bi dalo družbeno upravljanje svoj delež. Pot k uspehu je samo ena — aktivirati je treba slehernega proizvajalca, slehernega delovnega človeka. Tu ne gre več za linijo komiteja. Ne bomo več mahali ljudem pred nosovi s sklepi komiteja. Naša naloga je sodelovati in prepričevati! Kako je prav, to je pri vas najbolje pokazala mladinska organizacija. Njeni člani vedo, kaj hočejo. So uporni, zato izkoristite njihove pobude. Mirno lahko postane norma za partijske pobude...«

Tovariš Zlatnar je potem še nakazal potrebo po hitrem usmerjanju proizvodnje iz obrtniške, neorganizirane v organizirano, sodobno industrijsko proizvodnjo ter poudaril, da je naša bodočnost samo v močnem izvozu.

in učinkovito rekreacijo itd. Vse to so namreč posredne naložbe v dviganje produktivnosti, v večje povezovanje kolektiva kot celote za uresničevanje sprejetih načrtov.

Podatki, ki se zde na prvi pogled skoroda neverjetni

Kako se bo povečala produktivnost dela na enega zaposlenega (Dalje na naslednji strani)

▲ Sekretar občinskega komiteja ZKS Ivo Krč

„Prav je, da ste se lotili ključnih problemov in se odločili o njih pogovoriti“

- Letošnji tovarniški konferenci organizacije Zveze komunistov je prisostvoval tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Ivo Krč. Ker je nekaj časa budno spremljal življenje in delo v našem kolektivu in ker nam je že nekajkrat pomagal z nasveti, ko smo se lotevali raznih težav in nalog, sem izrazil odmor in tovariša Iva naprosil za krajši razgovor. Prošnji se je rade volje odzval...

Prvo vprašanje se je nanašalo na samo osnovno temo letošnje konference. Tovariš sekretar je dejal o tem tole:

»Zdi se mi sila spodbudno že dejstvo, da so člani Zveze komunistov v vašem kolektivu odprli ključni problem in se odločili o njem natančno razpravljati. Konferenca je prilika za izmenjavo mnenj in za formiranje enotnih stališč. Sedaj komunistom, ki delujejo v organih upravljanja, ne bo težko prepričevati tovariše o nujnosti po nadaljnjem razširjanju podjetja in po odločnem prehajanju v sodobno, industrijsko

proizvodnjo. Če dodam k temu še jasna stališča vaše organizacije Zveze komunistov, ki zagovarja v prihodnosti tesnejše sodelovanje

vseh jugoslovanskih proizvajalcev gumenih izdelkov, potem je letošnja konferenca tudi znak, da komunisti v »Savi« pravilno ocenjujejo pomembnost vključevanja našega gospodarstva v mednarodno delitev dela.»

Ker pozna že naš problem okrog odnosov med starejšimi in mlajšimi kadri, sem naprosil tov. Krča, naj pove tudi, kaj meni o tem. Odgovoril je:

»Stara nasprotja med starimi in mladimi koncepti so spet v ospredju. Presenečen sem. Menim, da je treba o tem odločno spregovoriti na konferenci in pravilne poglede zagovarjati. V svoje delo moramo vnašati nova spoznanja, pridobiti ve znanosti. Pustimo fraze! Z delom dokažimo svoje sposobnosti. Borba mnenj je potrebna. Zavedati se moramo, da se je treba do spoznanj dokopati. Če meni kdo, da je to nepotrebno, da že vse ve, potem je to znak, da ga čas prerašča...«

Glede metod, ki naj bi jih uporabljali komunisti pri svojem delu, meni tovariš Ivo takole:

»Dokaj nespodbudno je, če pomislimo, da je neupravičeno izostalo kar 21 članov organizacije Zveze komunistov. To je znak, da ne uporabljamo vzgojnih in disciplinskih ukrepov. Ne strinjam se tudi z načinom nekakšnega deležiranja kandidatov za novi komite. Menim, da pomeni danes delati v tovarniškem komiteju nekaj sila zahtevnega. Zato naj pridejo v komite res najspodobnejši člani organizacije, ki imajo sodobne poglede na naše družbene probleme. Boriti se je treba za demokratičnost, pri tem pa delovati prepričevalno. Ne smemo pozabiti, da člani Zveze komunistov niso v večini. Zato je treba delovati vsepovsod v kolektivu in se zavedati, da ne gradimo socializma samo komunisti. Le z vključevanjem najširšega kroga sodelavcev, torej vsega kolektiva v reševanje določenih problemov in nalog bomo lahko odigrali vlogo, ki nam jo organizacija nalaže...!«

▲ V koncertni dvorani delavskega doma Kranj se je zbralo v nedeljo, 17. novembra na letni konferenci okrog 120 članov tovarniške organizacije Zveze komunistov

Član kolektiva je samo tisti, ki se trudi prispevati po svojih močeh za razvoj in napredek „Save“

Ze star problem v našem podjetju, ki je spet prišel do izraza na nedeljski konferenci, je najbolj otipljivo orisal glavni direktor našega podjetja Janez inž. Beravs. V svoji razpravi je dejal med drugim tudi tole:

»... En problem, ki je prikazan morda preveč pretirano, je odnos stari — mladi. Če bi imeli med vsemi tistimi, ki se smatrajo za strokovnjake, samo take, ki to ime zaslužijo, bi lahko končali današnjo konferenco v nekaj minutah. Ne bi se bilo treba ukvarjati s problemi, ker teh potem sploh ne bi imeli.

Ce je res, da so se nekateri starejši strokovnjaki umaknili, ker jim nismo dali možnosti, da bi dali od sebe tisto, kar so sposobni, zakaj so potem sprejemali visoke osebne dohodke? Zakaj se niso odrekli zaslužku, do katerega niso bili upravičeni? Prepričan sem, da bi se potem ne dogajalo

skoraj neverjetno — to, da kdo zasluži pri nas tudi manj kot 20.000 dinarjev na mesec!

Na račun naše nove organizacije in organizacijske sheme je padlo že ogromno pripomb. Shema ni zgolj papir. Zakaj smo vedno tako osebni, tako nepošteni, da si tisto, kar nam leži na srcu, ne povemo odkrito iz oči v oči? Kdaj se bomo pričeli tako meniti in kdaj bomo prišli do odgovora, kdo je za napredek in razvoj našega podjetja in kdo ne? Mar pozablamo, da gre sedaj za našo bodočnost, za naš obstoj?

Kaj pomeni zadovoljevanje z nekdanjimi uspehi, to smo okusili pred nedavnim. Pred šestimi leti smo v našem podjetju učili delavce iz tovarne »Tigar«, kako se dela to in ono. Pred štirinajstimi dnevi pa smo se učili pri njih mi! Tudi pri tem je imela svoj delež delitev na stare in mlade, na tiste, ki da so zaviranci razvoja in na tiste, ki hočejo uvajati nesmiselne novitete. Kdo bo bolj in kdo manj važen? Tu je odgovor samo eden. Pomembni in važni za kolektiv smo vsi, vsak posameznik!

Ker nimamo izbire — odlčiti se moramo za nadaljnje razvijanje in širjenje podjetja, za ukrepe, ki nam jih narekuje nova organizacijska shema in vrsta pripravljenih organizacijskih predpisov — je prav, da se že sedaj zavedamo tudi slučajnih spodbud in napak. Toda, kaj je večja napaka — ali delati, truditi se z željo doseči neke uspehe, pa pri tem tudi kaj pogrešiti, ali ne delati in se zado-

Vse subjektivne sile, posebej pa še komunisti v podjetju se morajo zavedati, da zahteva tako ekspanzijo splošen razvoj proizvodnih sil doma in ...

(Nadaljevanje s 3. strani)

čana kolektiva, najbolj zgovorno kažejo naslednje številke: leta 1954 smo naredili v našem podjetju 3.840 kilogramov na enega zaposlenega. Letos bo ta vrednost poskočila na 7.453 kilogramov, do leta 1970 pa se bo povečala na 15.445 kilogramov! Tak porast bo mogoč, ker bomo proizvodnjo temeljito organizirali, vrsto postopkov mehanizirali in avtomatizirali, izboljšali organizacijo dela, izboljšali delovne pogoje, izpopolnili sistem delavskega upravljanja itd. Razume se zato, da bo tudi narodni dohodek porastel in se povečal od sedanjega za 132 odstotkov! Da je to mogoče, kažejo uspehi proizvodnje v zadnjih devetih mesecih, zlasti pa še v minulem mesecu oktobru.

Posebno skrb pa bomo posvetili povečevanju ekonomičnosti proizvodnje, saj predvidevamo z organizacijo proizvodnje in boljšo pripravo dela ter uvedbo novih

proizvodnih postopkov občutno zmanjšati defektnost izdelkov ter manjvredno blago. Predvidevamo celo, da se bo ekonomičnost do leta 1970 povečala v primerjavi s sedanjjo za 30 odstotkov.

Od pol milijona na pet milijonov dolarjev izvoza

Temejite spremembe bomo morali v nadaljnjih letih narediti v prodaji izdelkov. Tržišče bomo morali načrtno raziskovati in se hitreje prilagajati zahtevam potrošnikov tako glede kvalitete izdelkov, njihovega izgleda in samih cen. Proizvodnja se bo morala podrežati zahtevam trga, kajti konkurenca je huda ne le na tujih tržiščih, temveč tudi že doma.

Posebno pozornost bomo morali posvetiti izvozu, saj se bo povečal za več kot desetkrat. Lani smo izvozili za 436.000 dolarjev izdelkov, do leta 1970 pa bomo letni izvoz morali desetkratno povečati.

Seveda pa problema ne bo mogoče rešiti samo s sprejetjem boljših načel delitve osebnih dohodkov. Treba bo temeljito spreminiti odnos do zahtev sodobne industrijske proizvodnje, do nadaljnega izpopolnjevanja delavskega upravljanja, hitrega uveljavljanja kompleksnega obračuna po ekonomskih enotah, uvajanja tehničnih norm itd.

Zahteva po sodobnejši organizaciji priprave dela in industrijski proizvodnji ni aktualna samo sedaj. Stalno bomo morali izpopolnjevati svoje delo vsa prihodnja leta in se vedno novim pogojem tudi prilagajati. Prav v tem bo potrebna enotna akcija vseh članov organizacije Zveze komunistov. Enkrat za vselej bo treba prelomiti s pojmovanjem, da lahko posamezniki ali njih skupine z dosedanjimi oblikami vedenja zagotove nemoten potek poslovanja in dela podjetja, kot je naše danes in kot bo v prihodnjih letih. Dostokrat polemiziramo o nasprotovanju ideje vodenja z idejo upravljanja. Danes smo si povsem na jasnem, da ideje upravljanja ne zagovarjamo zaradi upravljanja samega, ampak hočemo s tem zagotoviti boljšo organiziranost podjetja. Samoupravljanje in njegova decentralizacija ne povzročata neorganiziranosti in cepitve podjetja na njegove organizacijske dele. Slabo organizirano delo pogosto povzroča slabo delovanje samoupravnih organov, saj vemo, da se sklepov samoupravnih organov največkrat ne izvaja zato, ker je organizacija dela in podjetja kot celote slaba!

Kaj pa aktivnost članov ZK pri izdelavi statuta?

V splošnem moramo dejati, da je bila še kar zadovoljiva. Bila pa bi lahko aktivnejša, zlasti v smeri pospeševanja izdelave statuta samega. V razpravi, ki bo še sledila, se bodo morali komunisti zavzemati, da bodo osvojena tista stališča in določila, ki bodo zagotavljala boljšo poslovno organiziranost podjetja in njegovega poslovanja, upoštevala dosledno opravljanje strokovnih dolžnosti, nemoten napredek in razvijanje sistema delitve po delu, razvoja samoupravljanja in kar najbolj neposrednega odločanja članov delovnega kolektiva o svojih vprašanih ter o vprašanih upravljanja.

Zadnji del referata je bil posvečen nalogam Zveze komunistov pri uresničevanju sedemletnega perspektivnega plana. Ker je konferenca predlagane misli precej dopolnila, objavljamo sprejete sklepe v posebnem članku!

Sporočilo vsem našim bralcem

Vljudno naprošamo bravce, naj nam ne zamerijo, če smo objavili v današnjem razširjenem delu časopisa le delen pogled na nedeljsko letno konferenco tovarniške organizacije Zveze komunistov našega podjetja. Razumeti morate, da smo morali obdelati vse gradivo ter pripraviti okrog petnajst strani rokopisa ter narediti vse fotografije takoj po konferenci in da nam je šel pri tem na roke kolektivni časopisnega podjetja »Gorenjski tisk« in gradivo pripravil za tisk, četudi smo pogodbeni rok za oddajo rokopisa in fotografij zamudili za tri dni.

Ostalo gradivo — zlasti povzetke iz celotne razprave ter zaključne misli o letošnji konferenci — vse to bomo objavili v naslednjih številkah našega lista. UREDNISTVO

voljiti s sedanjim ter pri tem tudi ničesar ne pogrešiti? Prava pot je samo prva. Seveda pa zahteva strnjeno, povezanost nas vseh v celoto — v kolektiv, ki ga združujejo skupni interesi!»

samoupravljanje kot vsebina naše družbene biti tudi vnaprej nenehno izpopolnjevala ter da bomo iskali oblike, ki bodo zagotovile obenem največjo mero demokratičnosti in učinkovitosti.

6. Pri določanju sistema nagrajevanja se morajo komunisti boriti za marksistično načelo — vsak po svojih zmožnostih, vsakomur po njegovem delu! Ocenjevati je treba prispevek posameznika z družbenega vidika, z vidika razvoja družbe. Socialistična pravičnost nagrajevanja je možna samo po tem načelu! Konkretno, stalno in hitreje izpopolnjevanje meril za delitev osebnih dohodkov zagotavlja večjo zainteresiranost proizvajavcev za dviganje produktivnosti in ekonomičnosti dela.

7. Konferenca sprejema tudi vse naloge, ki jih nakazuje sam referat in ki so jih nakazali govorniki v razpravi.

Komisija za sklepe je mnenja, da je v sicer pičlih, a vsebinsko bogatih sklepih toliko snovi, da bo njihova uresničitev pomenila kvalitativno spremembo komunistov, njihovih medsebojnih odnosov in prekrasitev celotnega kolektiva »Save« v njegovem snovanju in delu do takšne mere, da uspehi ne bodo izostali. Možnosti pa zato so! Komunisti — subjektivne sile so tu!

▲ K razpravi se je prijavil tudi šofer Ivan Golob

Sprejeti sklepi naj služijo kot osnova za akcijski program komunistov pri izvrševanju svojih nalog

V imenu komisije za pripravo zaključkov je Tone Tičar, direktor gumarskega instituta, predlagal konferenci vrsto sklepov. Opozoril je da se je komisija držala načela formulirati sklepe tako, da bodo služili kot osnova za akcijski program komunistov pri izvrševanju v referatu in v razpravi obravnavanih nalog. Konferenca je sprejela naslednje sklepe:

1. Komunisti morajo svojo vsakodnevno dejavnost ocenjevati pogljobljeno in bolj kritično z vidika lika komunistične morale in z vidika dolžnosti, ki jih nalaga članstvo v tej organizaciji. Pri tem ni potrebno ponavljati že predhodnih sklepov niti ne sklepov, ki so jih sprejeli višji organi Zveze komunistov.

2. Pri izdelavi sedemletnega plana so komunisti dolžni po organih upravljanja in kot člani kolektiva zagotoviti sprejetje takega plana, ki bo najprimernejši za naš kolektiv in ki bo usklajen z družbenimi potrebami. Ze pri sestavljanju boljše organizacije poslovanja podjetja, pri osvajanju in izkoriščanju novih tehnoloških postopkov, pri nenehnemu strokovnemu izpopolnjevanju posameznih članov kolektiva kakor tudi pri uskladitvi proizvodnega plana in programa z ostalo jugoslovansko gumarsko industrijo in pri vključevanju v mednarodno delitev dela je to nujno potrebno.

3. Pri prehodu na 42-urni delovni teden morajo komunisti budno paziti, da se nezmanjšane ali celo

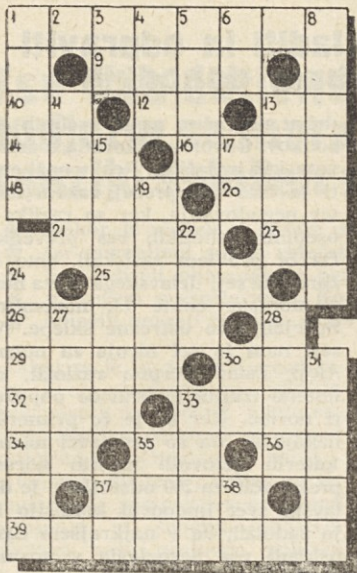
povečane proizvodnje ne bo zahtevalo in doseglo na račun povečanja fizičnih naporov zaposlenih. Podjetje je treba sodobno organizirati tako v celoti kakor po posameznih delovnih mestih, opremiti proizvodnjo s sodobnimi stroji in napravami ter z iskanjem in uvajanjem novih, boljših tehnoloških postopkov prehajati na velikoserijsko ali masovno proizvodnjo posameznih izdelkov itd. Z vsem tem je treba doseči uspehe, ki nam bodo omogočili skrajšanje delovnega časa.

4. Komunisti morajo ustvariti v kolektivu tako vzdušje, ki bo povečalo delovno disciplino ter s tem tudi naš brutoproduct. Pri zadevah se morajo tudi za boljše tehnološko disciplino, ker to vpliva na kvaliteto izdelkov in s tem na njihovo količino ter lažjo prodajo na tržišču.

6. Pri izdelavi statuta podjetja morajo komunisti stremeti za tem, da bodo v njem določene osnove našega družbenega razvoja in socialističnega humanizma, ki jih zagotavlja naša nova ustava. Posebno je treba paziti, da se bo

Pa spet nagradna križanka

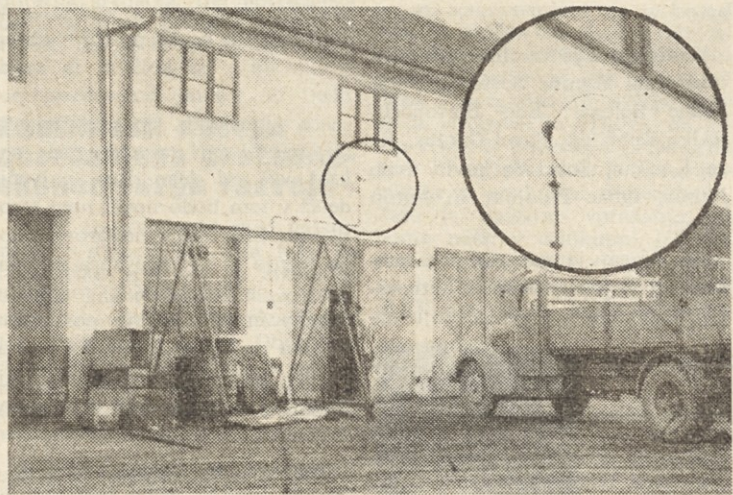
Tudi tokrat razpisujemo nagradno križanko. ROK ZA ODDAJO REŠITEV JE SOBOTA, 30. NOVEMBER. Med reševalce bomo z žrebom razdelili deset denarnih nagrad po 500 dinarjev!

VODORAVNO: 1. priimek in ime člana uredniškega odbora, 9. turški knez, 10. kemični znak za iridij, 12. osebni zaimek, 13. del voza, 14. priimek in ime člana uredniškega odbora, 16. znani nadomestek za kokošjo juho, 18. turško ime, 20. nemški spolnik, 21. prebivalec središča rodovitnega polja med Slovenskimi goricami in Muro, 23. romanski spolnik, 25. nordijsko moško ime, 26. zemljevidna knjiga, 29. seštevek, 30. jadranski otok, 32. pripadnik plemena, katerega ostanke so našli

Izzrebani so bili

V zadnjem kolu našega nagradnega tekmovanja ALI POZNAS SVOJ KOLEKTIV smo prejeli 87 pravih rešitev. Posebna komisija je vse pregledala in z žrebom določila, da prejmejo nagrado po 500 dinarjev naslednji reševalci:

Marija Ankon, Jožica Cuderman, Vika Cvetkovič, Desanka inž. Dobrovska, Marija Erzar, Jože Kopač, Jože Nograšek, Ivan Omers, Francka Pajer in Marija Smeh za 4. kolo — Marija Cimič, Vid Gazvoda, Ljubomir Grozl, Jana Kavčič, Ivanka Kerferle, Angelca Krč, Darja Mlinar, Ivo Petelinšek, Marija Pirc in Stane Urbanc pa za 6. kolo!

Na rob!

Gre sicer za malenkost — samo za svetilko, ki je gorela pri belem dnevu. Toda, če smo se odločili povsod varčevati, potem kaže opozoriti tudi na opisani primer. Saj je podobnih svetilk vsepovsod dovolj in tudi podobnega razmetavanja električne energije!

Kaže, da je stikalo nekoliko predaleč od vrat in da se je treba le preveč potruditi, če bi ga človek hotel zasukati.

tudi v Kranju, 33. juha iz raznih vrst mesa in zelenjave, 34. začetnici imena in priimka predsednika ljudske skupščine SR Makedonije, 35. medmet, 36. staroslovansko pivo, 37. pogorje v Sovjetski zvezi, 38. priimek nekdanje članice uredniškega odbora.

NAVPIČNO: 1. deli letal, 3. kvartaški izraz, 4. oblika glagola »biti«, 5. tuje žensko ime, 6. začetnici imena in priimka znanega nemškega književnika, ki je napisal med drugim »Na zahodu nič novega«, »Slavolok zmage« itd., 8. žival ki živi v indijskih gozdovih, 11. praska, 13. del kocke, 15. francoski pozitivistični esteti in umetnostni zgodovinar (fonet.), 17. začetnici imena in priimka urednika našega lista, 19. priimek člana uredniškega odbora, 22. se meri pri tekmovanjih v teku, plavanju, veslanju itd., 24. nudi Triglav planincu, ko se povzpne nanj, 27. stavi TBOK, 28. tujka za izraz »torej«, 30. začetnici priimka in imena slovenskega slikarja, ki je upodobil tudi Kranj, 31. veliki gruntar, vaški kapitalist, 33. določene barve, 35. glavna oseba Gotovčeve opere, 37. medmet, 38. začetnici imena in priimka srbskega književnika, znanega po potopisih, kot je »Pisma iz Nemčije« itd.

IME IN PRIIMEK:

Hodil po tovarni sem naši in gledal...

No, pa sem spet tu, da slišim nekaj vaših drobtin na lastna ušesa, sem se predstavil nedolgo tega v eni izmed ekonomskih enot. Veste, dragi bravci, ampak mi je bilo takoj žal, ker so kričali in tolkli ob mizo, da me sploh slišali niso in ne videli. Vse sem takoj spoznal, saj so bili to tisti, ki so prišli v pisarno k obračunovavki, češ da je ona kriva, da so ta mesec zaslužili manj kot tisti pri sosednjih strojih.

Toda vročekrvneži se niso umirili niti potem, ko jim je obračunovavka dokazala, da se motijo. No, pa to bi še šlo, če jim ne bi padale iz ust take, da so se človeku lasje ježili in da se je guma pred vrati zvižala. Besed ne bom ponavljal, saj vendar dam

nekaj nase. Sram bi me bilo pisati kaj takega. Tistim kričačem bi svetoval, naj vzamejo v roke knjigo o lepem vedenju. Ta jih bo že poučila, kaj se človeku spodobi in kaj ne! Tam tudi piše, da lepa beseda lepo mesto najde. Upam, da jim obračunovavka ni ostala dolžna, saj se je zavedala, da procenti hitro rastejo in da so tudi v obnašanju prekoračili normo za dvesto ali več odstotkov kot prekoračujejo nerealne norme na svojih delovnih mestih!

Ker pa imamo dobro avtobusno zvezo z obratom II, tudi tja nisem pozabil stopiti. Nisem zavil ne levo in ne desno. Zavil sem direktno v valjarno k mikserju, da vidim, če je že prišel tisti kontrolor ven, ki so mu sodelavci zagrozili, da ga vržejo vanj, če bo še beležil njihove napake. Opozarjam, da s tem ne bi pokvarili samo zmesi, ampak tudi mešalec. Primer zgovorno izpoveduje, da bi prizadetim delavcem najbolj prijalo, če kontrolorja sploh ne bi bilo in če bi lahko delali tako, kakor njim »paše«. Da je to res, pričajo zaprte zmesi, zaradi katerih morajo nekateri stroji stati. Vem, še to naj povem, da bom prišel na vrsto za predelavo v mikserju jaz, ki sem se »upal« obregniti vanje. K sreči pa sem narejen iz kvalitetnega lepila in z grožnjami ne bo nič.

Ko sem se vrnil v obrat I, sem

se hotel potegniti z dvigalom v višje sfere. Pozvonil sem in čakal. Ker nikogar ni bilo, sem pritiskal na gumb in zvonil, da mi je palec otekel. Nejevoljen sem stopil naokrog, da vidim, zakaj dvigala ni. Kmalu mi je bilo jasno. Voznik dvigala se je zatopil v prebiranje knjižice »Tristo čuda« kot nalašč, kajti res je čudno, da si nekateri naši sodelavci tako prizadevajo organizirati svoje delo v 42-urnem delovniku.

Nedaleč stran pa sem opazil tristo in eno čudo. V tehničnih izdelkih, tam, kjer navijajo žico, in tam, kjer brusijo tesnila, so stroje »avtomatizirali« in jih sedaj upravljajo kar po radarju. Deset minut sem gledal, kako je stroj vse sam »opravljal«. Ko pa sem stopil bliže, sem se spotaknil ob noge spanja potrebnega sodelavca, ki je »malo zadruhuhal«. Opravičil sem se mu, ker sem ga zmotil. Verjetno je sanjal o tem, kako bi še nadalje izpopolnil svoje delo, da mu morda v prihodnje sploh ne bi bilo treba hoditi na delo. Če mu to uspe, potem bo prav, če zasluži namesto sedanjih 52.000 kar 152.000 dinarjev na mesec!

Pa ne zamerite dragi bravci! Urednik mi je sicer zagrozil, da me odpusti, toda ali sem jaz kriv, če set ako »pripravljamo« na skrajšani delovni čas!

Vas vlijudno pozdravlja Pepe

Jesenskega prvenstva je torej konec

- Za nami je jesenski del tekmovanja v ljubljanski conski rokometni ligi. Prav je, če pogledamo in analiziramo naše delo v preteklih dveh in pol mesecih ter ugotovimo, v kolikšni meri smo z uspehom naših igravcev rokometu zadovoljni.

Od sedmih srečanj so naši igravci dobili štiri z borbo in požrtvovalnostjo na igriščih, enega pa za »zeleno mizo« zaradi nepravilne registracije igravca nasprotnega moštva. Preostali dve srečanji smo izgubili — eno v Medvodah in eno doma proti šiški. Zakaj?

Ko bi morali odpotovati v Medvode, se je zbralo do odhoda rednega avtobusa proti Ljubljani na avtobusni postaji samo sedem

igravcev. Tako smo nastopili proti najslabšemu moštvu prvenstva brez rezervnih igravcev, ki so nujno potrebni v kritičnih trenutkih. Prav to se nam je v Medvodah maščevalo. Fantje so med igro izgubili glavo in jih ni bilo mogoče z ničemer umiriti. Izgubili so dve dragoceni točki.

Drugi poraz smo doživeli doma ljubljanski šiški. Gostje so se v zadnjem kolu prvenstva proti predstavili kot resni tekmeč za prvo mesto. Na to smo pozabili in kaže, da so bili naši fantje pred tekmo preveč prepričani v zmago. No, kakor veste, nam je fortuna obrnila hrbet in gostje so nas temeljito premagali. Zato smo napravili prednost treh točk za prednost ene same točke, kar pa seveda niti najmanj ne zagotavlja, da bomo ostali na čelu lestvice tudi spomladi!

Kar se tiče sojenja smo lahko kar zadovoljni. Sodniki so precej bolj objektivni kot tisti, ki sodijo v gorenjski rokometni ligi! Seveda pa se je zgodilo tudi v našem tekmovanju, da je tu ali tam kak sodnik »zatajil« in eno ali drugo moštvo zato oškodoval.

Poglejmo še lestvico naših strelcev in ugotovimo, kolikokrat se je kdo zapisal v zapisniški formular kot strellec gola: Rus 37, Klavora 22, Pirih 20, Zorman 9, Pen 8, Sladoje 7, Dolšak, Aksentijević in Todorović po 5 in Zakrajšek 3 zadetki. Zaradi grobega igranja ali ugovaranja so bili izključeni naslednji igravci: Zorman 16 minut, Klavora 9, Rus in Zakrajšek po 2 minuti. Iz tega se vidi, da smo igrali povprečno vsako tekmo po pet minut brez enega igravca. No, slika bi bila mnogo lepša in prikazala bi naše igravce v bolj ugodni luči, če ne bi bilo nelju-

bega srečanja proti šiški, ki je sodnik dejansko izgubil igro iz rok. Samo v tej tekmi so bili naši fantje skupno izključeni za 19 minut! Vse do omenjene tekme smo veljali za najbolj disciplinirano moštvo!

Iz razlike v danih in prejetih golih je moč ugotoviti, da smo imeli v jesenskem delu prvenstva dokaj učinkovit napad in slabo obrambo. Na pomlad bomo morali zato posvetiti največ skrbi prav taktiki v obrambi in boljšemu gibanju v zoni.

Lestvica jesenskega dela prvenstva je še vedno nepopolna zaradi komplikacij z registracijo tekme

Šentvid	Medvode:
SAVA	7 5 0 2 127:104 10
Šiška	7 4 1 2 126:96 9
Šentvid	6 3 1 2 131:102 7
Dobro polje	7 4 0 3 90:79 8
Duplje	7 4 0 3 101:94 7
Medvode	6 2 0 4 87:105 4
Svoboda	7 2 0 5 116:137 4
Crnomelj	7 2 0 5 98:144 4

Mihael Čuhalev

Zima trka na duri, zato so za rokometiši pospravili svojo opremo po zadnji tekmi med obratoma — zmagal je obrat II z 2:1 — še igravci nogometa

V obdelavi so določila o organizaciji dela in upravljanja

(Nadaljevanje z 2. strani)
ki jih do.očena obveznost in odgovornost zadeva. (Glej debelo tiskano linijo, ki to ponazarja). Na ta način zagotavlja organizacijsko celovitost podjetja in kontinuiteto dela glede na optimalne pogoje dela v podjetju in glede na obveznosti, ki izhajajo iz izvršitve postavljenih proizvodnih in drugih poslovnih ciljev podjetja. Po potrebi sklicuje strokovni svet širšega sestava (vsi vodje delovnih enot) ali ožjega sestava (samo vodje delovnih enot strokovnih služb in drugih strokovnih delavcev), kjer zagotovi enotno strokovno tolmačenje sprejetih delovnih obveznosti ali uveljavljanje sodobnih metod in principov organizacije dela v podjetju.

Temu ustrezno je tudi organizirano delo v podjetju. Da bi dosegli zadovoljive poslovne rezultate ob sodelovanju in vključevanju vseh delovnih enot v enoten proces dela, je potrebno temeljito proučiti vse poslovne funkcije, jih porazdeliti in ustrezno notranje in medsebojno organizirati. Takšno proučevanje kaže pred nami problematiko pripravljanih funkcij, proizvodnih funkcij in kontrolnih funkcij, ki nastopajo v sodobno organiziranem industrijskem podjetju. Spričo tega se je po tem predlogu pripravljane funkcije organizirajo kot delovne (glej tanko tiskano linijo, ki to enote skupnih strokovnih služb ponazarja) s točno odrejenimi delovnimi obveznostmi. Te strokovne službe bodo proučevale, planirale in pripravljale vse činitelje, ki tvorijo proizvodni proces in zato tudi operativno koordinirale svoje delo s samostojnimi zavodi in enotami pomožnih ter stranskih dejavnosti, ki so zaradi operativnega dela namenoma zato ustanovljene (glej pikčasto linijo, ki to ponazarja) strokovne službe in nanje vezane operativne enote. (Dalje in konec prihodnjic!)

